II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/903,

2. mai 2023,

millega kehtestatakse teatavate Ukrainast pärit toodete suhtes ennetusmeetmed

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrust (EL) 2022/870, mis käsitleb kaubanduse ajutist liberaliseerimist, ([1]) eriti selle artikli 4 lõiget 9,

ning arvestades järgmist:

(1) Arvestades, et Venemaa on alates 24. veebruarist 2022 pidanud Ukraina vastu provotseerimata ja põhjendamatut agressioonisõda, kehtestas Euroopa Liit Ukraina majanduse toetamiseks määrusega (EL) 2022/870 kaubanduse liberaliseerimise meetmed, millega täiendatakse Ukraina toodete suhtes kohaldatavaid kaubanduskontsessioone ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „assotsieerimisleping“) alusel ([2]). Eelkõige on määruse (EL) 2022/870 artiklis 1 muu hulgas sätestatud kõigi assotsieerimislepingu I-A lisas kehtestatud tariifikvootide peatamine. Samuti on kõnealuses artiklis sätestatud, et nende kvootidega hõlmatud tooteid lubatakse Ukrainast liitu importida tollimaksuvabalt.

(2) Venemaa agressioonisõda on samuti tõsiselt piiranud Ukraina juurdepääsu Musta mere sadamatele ning takistanud seega riiki eksportimast oma tooteid kolmandatesse riikidesse ja importimast vajalikke tooteid. Selleks et vältida ohtu ülemaailmsele toiduga kindlustatusele ja toetada Ukraina jaoks ühenduste loomist liiduga, on komisjon hõlbustanud alternatiivsete transpordimarsruutide (edaspidi „ELi–Ukraina solidaarsuskoridorid“) loomist, et võimaldada kahepoolset kaubandust ja Ukraina juurdepääsu ülemaailmsetele turgudele ([3]).

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2022. aasta määrus (EL) 2022/870, mis käsitleb kaubanduse ajutist liberaliseerimist, millega täiendatakse Ukraina toodete suhtes kohaldatavaid kaubanduskontsessioone ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu alusel (ELT L 152, 3.6.2022, lk 103).

([2]) ELT L 161, 29.5.2014, lk 3.

([3]) COM(2022) 217 final. Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi–Ukraina solidaarsuskoridoride tegevuskava, et hõlbustada Ukraina põllumajandustoodete eksporti ja kahepoolset kaubandust ELiga“.

(3) Liikmesriikide, eelkõige Poola, Slovakkia, Ungari, Rumeenia ja Bulgaaria ühiste jõupingutuste ning Ukraina, Moldova, teiste rahvusvaheliste partnerite ja komisjoni jõupingutuste tulemusena on ELi–Ukraina solidaarsuskoridorid muutunud Ukraina majanduse eluliiniks ja uueks ühenduseks liiduga, mis aitab ära hoida ülemaailmset toidukriisi ([4]).

(4) Kuigi viimastel kuudel on tehtud edusamme, esineb siiski olulisi logistilisi kitsaskohti. Taristu on ebapiisav, et tulla toime liikluse kasvuga, eelkõige Ukraina ja liikmesriikide vahelistel piiridel. Jätkuvalt esineb pakilist seadmete puudust ja puudulik läbilaskevõime suurendab logistikakulusid, samas on aga ka suur oht, et mõjutatud liikmesriikide laod täituvad kiiresti. Seetõttu on väga vaja parandada ühendusi ning koordineerida paremini transiiti, tõhustada taristut ja vähendada üldisi logistikakulusid, tagades sellega, et Ukrainast pärit nisu, mais, rapsi- (rüps) ja päevalilleseemned liiguvad vajaduse korral kaugemale liitu ja sealt edasi.

(5) Eespool kirjeldatud suurte logistikakulude ja kitsaskohtade tõttu on suurenenud import Ukrainast liikmesriikidesse, mis asuvad Ukraina lähedal. Kõnealune import ammendab ladustamisvõimsuse ja koormab logistikaahelaid, eelkõige Bulgaarias, Ungaris, Poolas, Rumeenias ja Slovakkias. Need asjaolud mõjutavad kõnealuste liikmesriikide kohalike tootjate majanduslikku elujõulisust. Selle põhjal leiab komisjon, et tekkimas on erandlikud asjaolud, mis võivad mõjutada liidu kohalikke tootjaid. Võttes arvesse olukorra kiireloomulisust ja tungivat vajadust probleemiga tegeleda, on määruse (EL) 2022/870 kohane uurimine praegu võimatu. Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et on vaja võtta koheseid meetmeid kõnealuse määruse artikli 4 lõike 9 kohaste ennetusmeetmete vormis.

(6) Välja arvatud seoses enne käesoleva määruse jõustumist allkirjastatud lepingute täitmisega, on seetõttu vaja tagada, et Ukrainast pärit nisu, mais, rapsi- (rüps) ja päevalilleseemned, mis kõik konkureerivad samale ladustamismahule, lubatakse vabasse ringlusse või need suunatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 952/2013 ([5]) sätestatud tolliladustamis-, vabatsooni- või seestöötlemisprotseduurile ainult muudes liikmesriikides kui Bulgaaria, Ungari, Poola, Rumeenia ja Slovakkia.

(7) See piirang ei mõjuta siiski kõnealuste kaupade liikumist Bulgaarias, Ungaris, Poolas, Rumeenias ja Slovakkias või nende kaudu tollitransiidiprotseduuri alusel, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 226, teise liikmesriiki või väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvasse riiki või territooriumile.

(8) Komisjon on kooskõlas määruse (EL) 2022/870 artikli 4 lõikega 9 teavitanud kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 1 osutatud tolliseadustiku komiteed.

(9) Selleks et vältida turuosaliste spekulatiivset käitumist, peaks käesolev määrus jõustuma selle avaldamise päeval ja seda tuleks kohaldada kuni 5. juunini 2023,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Välja arvatud seoses enne käesoleva määruse jõustumist allkirjastatud lepingute täitmisega, on käesoleva määruse lisas loetletud Ukrainast pärit toodete vabasse ringlusse lubamine või tolliladustamis-, vabatsooni- või seestöötlemisprotseduurile suunamine lubatud ainult muudes liikmesriikides kui Bulgaaria, Ungari, Poola, Rumeenia ja Slovakkia.

([4]) 2022. aasta maist kuni 2023. aasta märtsini eksportis Ukraina ELi–Ukraina solidaarsuskoridoride kaudu üle 63 miljoni tonni kaupu, sealhulgas 32 miljonit tonni teravilja ja õliseemneid, mis andis Ukrainale tulu üle 26 miljardi euro. Solidaarsuskoridorid on võimaldanud Ukrainal importida ligikaudu 23 miljonit tonni kaupu, mis on toonud ELi ettevõtjatele tulu üle 48 miljardi euro.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013. lk 1).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval ja seda kohaldatakse kuni 5. juunini 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. mai 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Toote kirjeldus	Kauba kood
Nisu	
Nisu ja meslin	1001
Mais	
Maisiterad	1005
Rapsiseemned	
Rapsi- või rüpsiseemned, purustatud või purustamata	1205
Päevalilleseemned	
Päevalilleseemned, purustatud või purustamata	1206